

Гаврош Олександр Дюлович

Олександр Дюлович Гаврош народився 26 березня 1971 року в с. Середнє Ужгородського району Закарпатської області. 1993 року закінчив Львівський державний університет імені І. Франка. Працював у газетах Ужгорода, Мукачева та в «Україні молодій», редактор видавництва «Грані-Т». Фрілансер. Має понад тисячу публікацій у пресі.

Пише українською мовою. Автор книжок «Неймовірні пригоди Івана Сили» (2007), «Пригоди тричі славного розбійника Пинті» (2008), «Коньяк з дощем» (2009), «Точка перетину» (2009); публіцистики «Закарпатське століття: 20 інтерв'ю» (2006) та «Владика Мілан: «Свобода – це можливість обирати добро» (2009); п'єс «Ромео і Жасмін», «Цирк Івана Сили» (2010); публікацій у часописах «Сучасність», «Київська Русь», «Дніпро», «Дукля» та ін. Окремі твори перекладені білоруською, словацькою, польською, сербською мовами.

Засновник і співголова журналістського клубу «НеТаємна вечеря».

Захоплення — література, історія, культура, театр, кіно.

Автор поетичних збірок: «Тіло лучниці» («Піраміда», 2006), «Коньяк з дощем» («Факт», 2009); публіцистичних книжок: «Моя р-р-революція» («Карпатська вежа», 2005), «Закарпатське століття: ХХ інтерв'ю» («Мистецька лінія», 2006), «Точка перетину» («Грані-Т», 2009), «Владика Мілан: «Свобода — це можливість обирати добро» («Карпатська вежа», 2009), «Блукаючий народ» («Нора-Друк», 2012), «Бесіди з владикою Міланом» («Ліра», 2012), «Загадковий Духнович», («Ліра», 2013); дитячих книжок: «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу» («Видавництво Старого Лева», 2007), «Пригоди тричі славного розбійника Пинті» («Видавництво Старого Лева», 2008), «Галуна-Лалуна або Іван Сила на острові Щастя» («Видавництво Старого Лева», 2010), «Олександр Гаврош про Григора Пинтю, Олександра Духновича, Івана Силу, Адальберта Ерделі, Августина Волошина» («Грані-Т», 2011, Серія «Життя видатних дітей»), «Дідо-Всевідо» («Видавництво Старого Лева», 2013), «Розбійник Пинтя у Заклятому місті» («А-Ба-Ба-Га-Ла-Ма-Га», 2013).

Відзнаки:

Переможець «Коронації слова» 2007 року (II місце) за п'єсу «Ромео і Жасмін»

Дипломант «Коронації слова» 2008 року за п'єсу «В Парижі красне літо...».

Лауреат 10-го Всеукраїнського рейтингу «Книжка року 2008» в номінації «Дитяче свято — Твори для середніх і старших школярів» за повість "Неймовірні пригоди тричі славного розбійника Пинті"

Лауреат журналістської премії імені Йосипа Терелі за 2009 рік

Дипломант конкурсу «Золотий лелека» за 2009 рік за вишукану інтерпретацію закарпатських легенд у «Сказаннях Срібної Русі»

Дипломант конкурсу «Коронація слова» 2010 року у номінації «Романи» за твір «Галуна-Лалуна» — нагороджений спеціальною відзнакою «Вибір видавців»

П'єса «Ромео і Жасмін» поставлена в Київському народному студентському театрі «Вавилон» (березень, 2010 р.), в Дніпропетровському академічному українському музично-драматичному театрі імені Тараса Шевченка (режисер Анатолій Канцедайло) (травень, 2010 р.)

Переможець «Коронації слова» 2011 року (I місце у номінації "П'єси для дітей") за п'єсу «Цирк Івана Сили»

Дитячий мюзикл «Цирк Івана Сили» поставлений у Закарпатському обласному театрі ляльок «Бавка» (режисер Наталя Орешнікова) (жовтень, 2011 р.)

Переможець міжнародного конкурсу кіносценаріїв до 200-річчя Тараса Шевченка (II місце) (березень, 2012 р.)

П'єса "Ромео і Жасмін" представляла Україну на Міжнародному театральному фестивалі "Нові п'єси з Європи" у Вісбадені (Німеччина) (червень, 2012 р.)

Дипломант «Коронації слова» 2012 року за роман «Капітан Алоїз».

П'єса «Розбійник Пинтя у Заклятому місті» поставлена у Закарпатському обласному театрі ляльок «Бавка» під назвою "Тричі славний розбійник Пинтя" (режисер Олег Жюгжда, Білорусь) (листопад, 2012 р.)

Фіналіст всеукраїнського конкурсу репортажистики "Самовидець" (короткий список) (лютий, 2013 рік)

П'єса «Майне лібе Віра» поставлена в Закарпатському обласному українському музично-драматичному театрі імені братів Шерегіїв (режисер Сергій Архипчук)(березень, 2013 р.)

Дипломант «Коронації слова» 2013 року у номінації "Дитяча проза" за роман «Розбійник Пинтя у Заклятому місті" ("Закляте місто").

Лауреат "КорнійЧуковської премії" 2013 року за дитячу п'єсу "Коли звізда ясна..." (Різдвяна містерія).

Лауреат Закарпатської обласної премії в галузі літератури імені Федора Потушняка в жанрі "дитяча література" 2013 року за книжку "Дідо-Всевідо"

Переможець «КорнійЧуковської премії» 2014 року (II місце у номінації «проза для дітей старшого віку») за «Сказання Срібної Русі»

П'єса «В Парижі гарне літо...» поставлена в Закарпатському обласному українському музично-драматичному театрі імені братів Шерегіїв (режисер Анатолій Філіппов) (листопад 2015 р.)

Лауреат Закарпатської обласної премії в галузі літератури імені Федора Потушняка в жанрі «драматургія» 2015 року за п'єсу «Князь Корятович»

Лауреат премії імені Михайла Лучкая Мукачівської греко-католицької єпархії за книжки «У пошуках Івана Сили» та «Неймовірні пригоди Івана Сили» (2016)

«Легенди Срібної Русі» у 2016 році отримали відзнаки конкурсів «Книга-ФЕСТ» та «Книга на Миколая» у номінації «Найкраще видання для дітей».

Книга «Пригоди тричі славного розбійника Пинті» («Навчальна книга — Богдан») у 2017 році стала «Кращою книгою закарпатського автора, видана за межами області» на конкурсі «Книга-ФЕСТ».

Книжка «Останній опришок Микола Шугай» («Навчальна книга — Богдан») у 2018 році стала «Кращою книгою закарпатського автора, видана за межами області» на конкурсі «Книга-ФЕСТ».

Член Асоціації українських письменників та Національної спілки письменників України (з 2011 року).

Твори

Врятувати Тараса Шевченка : [повість : для дітей серед. шк. віку] / О. Д. Гаврош ; [іл. Т. Г. Копитової ; худож.-оформ. Д. О. Чмуж]. - Харків : Фоліо, 2020. - 156 с.

Героїчні канікули : [повість : для дітей серед. шк. віку] / О. Д. Гаврош ; [іл. В. В. Цах ; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова]. - Харків : Фоліо, 2020. - 187 с.

Дідо-всевідо : книга моторошних історій / О. Д. Гаврош ; худож. С. Фесенко. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2013. - 80 с.

Донос : роман / О. Д. Гаврош. - Київ : ВЦ "Академія", 2019. - 176 с.

Іван Сила на острові Щастя : [пригодницька повість : для мол. та серед. шк. віку] / О. Д. Гаврош. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2019. - 312 с.

Казки для Елізи : п'ятнадцять маленьких історій для однієї великої дівчинки : [для мол. та серед. шк. віку] / О. Д. Гаврош ; [худож. Л. Василенко]. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2020. - 144 с.

Музей пригод : [фантастична повість : для серед. та ст. шк. віку] / О. Д. Гаврош ; худож.-іл. А. Босенко ; худож.-оформ. О. Гугалова. - Харків : Фоліо, 2018. - 122 с.

Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу: [повість] / О. Д. Гаврош; худож. І. Ключковська; ред. М. Савка. - Львів: Вид-во Старого Лева, 2007. - 192 с.: ілюстр. - (Українська сила).

Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу: [пригодницька повість] / О. Д. Гаврош; [графічні кадри з фільму "Іван Сила"]. - Вид. друге, доп. - Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2014. - 192 с.: іл.

Олександр Гаврош про Григора Пинтю, Олександра Духновича, Івана Силу, Адальберта Ерделі, Августина Волошина: оповідання / О. Д. Гаврош; [передм. автора; худож. І. Шумова]. - К.: Грані-Т, 2011. - 128 с.: ілюстр. - (Життя видатних дітей).

Останній опришок Микола Шугай : [істор.-докум. вид.] / О. Д. Гаврош. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2017. - 160 с.

Пригоди тричі славного розбійника Пинті: [повісті] / О. Гаврош; іл. М. Паленко. - Львів: Вид-во Старого Лева, 2008. - 280 с.: ілюстр. - (Українська сила).

Пташка в долонях припишкля : [поезія] / О. Гаврош // Літературна Україна. - 2016. - № 5. - С. 8.

Різдвяна історія ослика Хвостика : повість : для дітей мол. шк. віку / О. Д. Гаврош ; худож. С. Сова. - Київ : Фонтан казок, 2019. - 128 с.

Олександр Гаврош – журналіст, літературний критик, публіцист

"А рима дверима: гуп!": пам'яті Назара Гончара / О. Гаврош // Україна молода. - 2009. - 6 червня. - С. 13.

"Гей, юнаки! Гей, пластуни!": скаутський рух на Одещині розвивається без владної підтримки / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 12 серпня. - С. 12.

Білий камінь Дністра: репортаж з найдавнішого міста України: [про Білгород-Дністровську фортецю] / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 29 жовтня. - С. 10.

Володимир Рутківський:"Москва друкувала ті мої твори, які забракували в Києві": доросла розмова з дитячим письменником / О. Гаврош // Дзеркало тижня. - 2008. - №35(20 верес.). - С. 11.

Гендер до Америки доведе: [інтерв'ю з українською письменницею Оксаною Луцишиною] / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 28 лютого. - С. 13.

Джура української літератури: Володимир Рутківський на верстує час - виходять дві нові книги дитячого письменника з Одеси / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 5 листопада. - С. 10.

Дмитро Кремінь: "Нам нелегко жити, коли ми піддаємо сумніву проект "Незалежна Україна": [інтерв'ю з миколаївським поетом Д. Кремінем] / О. Гаврош // Літературна Україна. - 2013. - № 42(31 жовт.). - С. 15.

Закарпатець став символом українського Причорномор'я / О. Гаврош // Рідне Прибужжя. - 2020. - № 22(28 трав.). - С. 9

Засновник літературного "гіпертексту" : [Андреас Окопенко] / О. Гаврош // Щотижня. - 2020. - № 15(14-17 листоп.). - С. 3

Ірися Ликович: Німецьким дітям прищеплюють почуття власної винятковості: "Серце Європи" очима закарпатської "літературної" няні: [бесіда] / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 22 січня. - С. 12.

Карпатські сні Олени Кондратюк / О. Гаврош // Образотворче мистецтво. - 2016. - № 2. - С. 74-75

Книжки, які нас здивували: найяскравіші літературні дебюти "дикого заходу" України: [Книжки Закарпаття, 2007 року] / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 17 січня. - С. 12.

Леся Воронина: Мрію, щоб усі крокодили раптом полетіли у космос: відома дитяча письменниця розповіла "УМ" про казкових чудовиськ "міщан", мрію стати Аркадієм Райкіним, уроки карате та досвід написання коміксів / О. Гаврош // Україна молода. - 2009. - 8 квітня. - С. 8-9.

Мар'яна Савка: дитячий видавець має бути не лише комерсантом, а й

подвижником: [інтерв'ю з відомою львівською поетесою, акторкою, видавцем] / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 4 квітня. - С. 18.

Містика Місаковського: Загадковий поет, за якого змагаються Польща, Україна та Росія: [українець з Херсонщини Володимир Дем'янок] / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 23 жовтня. - С. 13.

Невідома Одеса: Обурений Маркс, тепло від кізяків та невмируща контрабанда: [за книгою П. Герлігі "Одеса. Історія міста, 1794-1914"] / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 13 грудня. - С. 12.

Павло Вольвач: "Щоб стати письменником, треба багато чого не вміти": [бесіда з письменником] / О. Гаврош // Дзеркало тижня. - 2009. - №11(28 берез.). - С. 11.

Помер найстаріший письменник України: До свого 98-річчя Олександр Сливка не дожив кілька днів / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 4 квітня. - С. 3.

Разом - сила! : мистецький волонтерський рух на Закарпатті / О. Гаврош // Образотворче мистецтво. - 2016. - № 2. - С. 10-11

Споглядання й метафори Богдана Коржа / О. Гаврош // Образотворче мистецтво. - 2016. - № 2. - С. 90-91

Степан Процюк: "Мої герої є значно більшими невротиками, ніж автор": [бесіда з письменником] / О. Гаврош // Дзеркало тижня. - 2008. - №42(8 листоп.). - С. 12.

Тарас Федюк: Шляхи наші звивисті, а перспективи - світлі: кращий поет України про одеську богему, київських їжаків та улюбленого Мао Дзедуну / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 30 травня. - С. 21.

Український міф Одеси: Як російська імперія знайшла і втратила "перлину біля моря": [історія будівництва міста] / О. Гаврош // Україна молода. - 2008. - 3 жовтня. - С. 20.

Як Ужгород втратив музей Ерделі... / О. Гаврош // Образотворче мистецтво. - 2015. - № 2. - С. 22-24.

Література про життя та творчість

Жаркова, Р. "Коли ви ще будете дітьми...?" : рец. на кн. Гаврош О. Казки для Елізи : казкові оповідки / Р. Жаркова // Українська літературна газета. - 2021. - № 12 (18 черв.). - С. 19.

Карпець Я. Подорож Закарпаттям, або Перехрестя історій та народів / Я. Карпець // Друг читача. - 2010. - №14. - С. 3. - Рец. на кн.: Гаврош О. Точка перетину. - К.: Грані-Т, 2009. - 148 с.

Мазурок О. Олександр Гаврош "Неймовірні пригоди Івана Сили" / О. Мазурок // Українська мова та література. - 2018. - № 7/8. - С. 32-34

Моцьо О. М. О. Гаврош "Неймовірні пригоди Івана Сили" : 7 клас. Реалізація наскрізної лінії "Здоров'я та безпека" / О. М. Моцьо // Вивчаємо Українську мову та літературу. - 2019. - № 22/24. - С. 33-38.

Олександр Гаврош: [біогр. довід.] // Сучасні письменники України: біобібліографічний довідник / Національна спілка письменників України; упоряд. А. І. Гай; ред. О. Кирило. - Уточнений і доп. - Біла Церква: Київське обласне творче об'єднання "Культура: Буква, 2012. – С. 77.

Олександр Гаврош: пишу, бо не можу не писати // Дивослово. - 2016. - № 9. - С. 59-60

Перфілова, Н. Олександр Гаврош "Неймовірні пригоди Івана Сили" : урок-ділова гра "У редакції газети" / Н. Перфілова // Українська мова та література : газета для вчителів української мови та літератури. - 2018. - N 7/8. - С. 24-31.

Родик К. Про Шевченківський комітет і розбійників: [про нову книгу О. Гавроша «Пригоди тричі славного розбійника Пинті»] / К. Родик // Україна молода. – 2008. – 6 грудня. – С. 13.

Рутківський В. Дотепна книжка про опришка / В. Рутківський // Літературна Україна. – 2009. – 1 жовтня. – С. 8. - Рец. на кн.: Гаврош О. Пригоди тричі славного розбійника Пинті: повість / О. Гаврош. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2008.

Степаненко І. Ю. Олександр Гаврош "Неймовірні пригоди Івана Сили" : [конспект уроку для 7 класу] / І. Ю. Степаненко // Вивчаємо Українську мову та літературу. - 2017. - № 25/26. - С. 32-38.

Якимчук Л. Олександр Гаврош: «Тепер я хочу розповісти реальну історію Івана Фірцака»: [інтерв'ю з письменником] / Л. Якимчук // Друг читача. – 2014. – 7 квіт.